

Népművészeti
Jelentés
2025

HAGYOMÁNYOK
HÁZA

Népművészeti Jelentés - 2025

Hagyományok Háza
Budapest, 2025

Főszerkesztő: Both Miklós
Szerkesztők: Hont Angéla | Süveges Antal Pál

Fejezetszerkesztők:
Lauer Laura: 2.
Hont Angéla: 3., 7.
Süveges Antal Pál: 4., 7.
Sándor Ildikó: 5., 6.

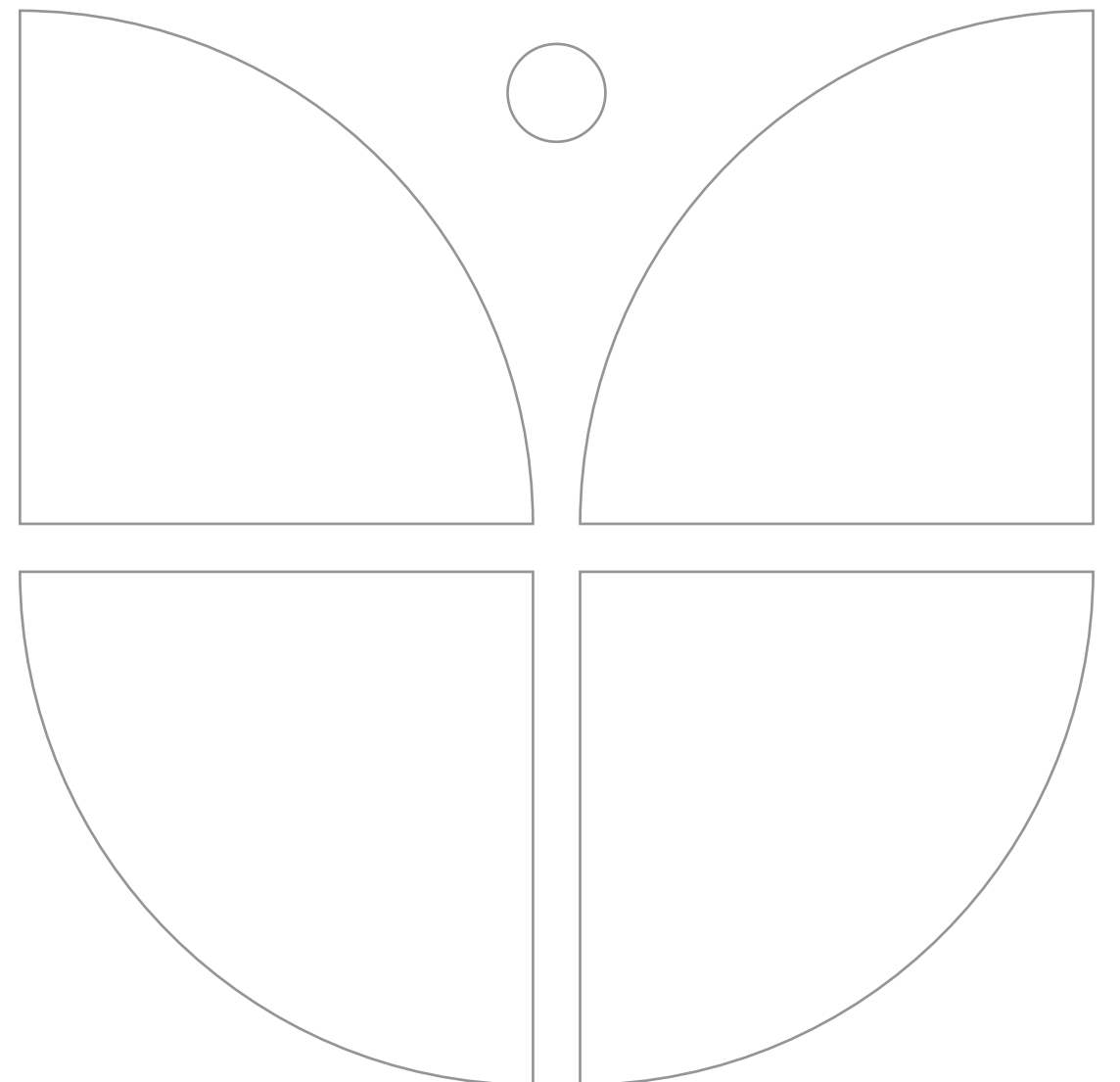
Projektkoordinátor: Lauer Laura

A szövegek elkészítésében részt vettek
a HÉTFA Kutatóintézet munkatársai,
a Revival Kutatóműhely kutatói, valamint
a Hagyományok Háza munkatársai.

Szakmai lektor: Árendás Péter

© Szerzők, 2025
© Hagyományok Háza, 2025

Támogatók:
Kulturális és Innovációs Minisztérium
Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő

TARTALOM

Előszó	6
1 Vezetői összefoglaló	9
1.1. A Csoóri Sándor Program kutatásának jelentősége	11
1.2. A kutatás legfőbb megállapításai	12
2 Az első kutatási év folyamatai és a keletkezett adatok reprezentativitása	17
2.1. Kvantitatív kutatási folyamatok	19
2.2. Kvalitatív kutatási folyamatok	21
3 A népművészeti terület jellemzése a Csoóri Sándor Program támogatási adatai alapján (2017–2023)	23
3.1. A támogatások általános jellemzése	25
3.2. A támogatások vizsgálata szakterületek szerint	28
3.3. A támogatások vizsgálata földrajzi eloszlás szerint	34
4 A Csoóri Sándor Program hatásainak összefoglaló értékelése	41
4.1. Közösségek erősítése	44
4.2. A tudásátadás ösztönzése	52
4.3. Népművészeti tevékenységek fejlesztése	57
5 A magyar revival mozgalom történeti áttekintése és a népi kultúra fogalmának értelmezései	63
5.1. A magyar revival mozgalom története és jelene	65
5.2. A népi kultúra értelmezései a vizsgált csoportok körében	72
6 A közösség fogalmának jelentésváltozatai a revival mozgalom jelenében	81
6.1. Közösség a revival mozgalom tagjainak értelmezéseiben	83
7 A népművészet társadalmi és nemzetközi hozzáférhetőségének javítása	91
7.1. A monitoringrendszer	93
7.2. Digitális archívum létrehozása	95
7.3. Nemzetközi együttműködések elősegítése	97
7.4. Közösségépítés és társadalmi felelősségvállalás	99
Zárszó	101
Hivatkozásjegyzék	103

Jelentősen fejlődött szakmailag a terület

A támogatás lehetővé tette az amatőr alkotók és a profi művészek számára egyaránt, hogy magasabb szakmai színvonalon végezzék tevékenységüket, ezáltal gazdagítva a magyar kulturális örökséget és növelve annak láthatóságát. Az online kérdőív válaszainak tanúsága szerint a válaszadók 81%-a nyilatkozott úgy, hogy a támogatásnak köszönhetően magasabb szakmai színvonalon tudtak alkotni.

A magasabb minőség nagyobb költségekkel járhat. A kereslet növekedése a szolgáltatóknak kedvez, aki a feltételek, különösen az árazás kialakításában domináns pozícióban van. Ez a helyzet általános árfelhajtó hatású. Ezzel párhuzamosan a kialakított gazdag programkínálat fenntartása szűkülő támogatási környezetben idővel csak különös elhivatottsággal, egyre növekvő önkéntes munkával, illetve a helyi adottságok jobb kihasználásával lehetséges.

Összességében a kutatások eredményei és összefoglaló megállapításai egyértelművé teszik, hogy a Csoóri Sándor Program az elmúlt években megkerülhetetlen támogatási és szakmai keretté vált a magyar népművészeti életben, jelentős anyagi forrásokat és szervezeti lendületet biztosítva határon innen és túl. A különböző nézőpontok és adatforrások egyértelműen azt mutatják, hogy a Program a közösségek és az identitás megerősítésében, az utánpótlás nevelésében, a minőségi alkotómunka feltételeinek megteremtésében, valamint a határokon átnyúló kapcsolatok elmélyítésében is kiemelkedő szerepet játszik.

A kutatások eredményei arra is rámutatnak, hogy a Program létrejöttével kialakult szakmai, kulturális „ökoszisztéma” további bővítése lehetővé tenné, hogy a magyar népi kultúra a 21. században is mindinkább rugalmasan és innovatívan tudjon megszólalni – akár nemzetközi kontextusban is.

Az így megalkotott integrált kép reményeink szerint támogatni tudja a politikai és szakmai szereplőket, a pályázókat és a népművészeti közösségek tagjait abban, hogy a Csoóri Sándor Programról és annak hatásairól árnyalt, megalapozott ismeretekkel rendelkezzenek. A döntéshozók, a szakmai szervezetek, az intézmények és a helyi közösségek közös erőfeszítésével megteremthetők azok a feltételek, amelyek garantálják a Program hosszú távú sikerét és az eredmények értékállóságát.

2

Az első kutatási év folyamatai és a keletkezett adatok reprezentativitása

KÉSZÍTETTE: Apjok Vivien
Herczeg Bálint
Janku Anna
Kohut-Ferki Julianna
Korom Alexandra
Lauber Laura
Varga Sándor

2023-ban a Csoóri Sándor Alap először különített el célzott forrást az eddigi eredmények és szakmai tapasztalatok elemzésére, valamint a monitoringtevékenységhez kapcsolódó feladatok megvalósítására. Az e feladatok elvégzésére vonatkozó megbízást a Hagyományok Háza nyerte el meghívásos pályázat keretében.³

A CSSP értékelése és a terület kutatása kevert módszertanra épült, amely kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtést és elemzést egyaránt tartalmazott. A kutatási folyamatokat a HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ⁴ (továbbiakban: HÉTFA Kutatóintézet), valamint a HH-SZTE Revival Kutatóműhely⁵ (továbbiakban: Kutatóműhely) szakemberei végezték a Hagyományok Háza szakmai koordinálása mellett. A kevert módszertan különböző adatgyűjtési és elemzési technikákra épült, amelyeket alább röviden ismertetünk. A Hagyományok Háza szakemberei és a megbízott kutatók az egyes részfeladatokba aktívan bevonták a területen dolgozó elismert szakértőket is, ezzel is növelve a projekt szakmai alaposságát és relevanciáját.

³ CSSP-M-MONITORING-2023-0001

⁴ A HÉTFA Kutatóintézet vezetője Csíste András, további információ: www.hetfa.hu. A kutatásban közreműködtek: Szőnyi Eszter, Szőőr-Fülöp Luca, Koltai Luca, Jakab Gábor, Szabó Tamás, Herczeg Bálint.

⁵ A Szegedi Tudományegyetem Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékén működő, a revival népművészeti mozgalmak kutatására létrejött kutatóműhely, vezetője Varga Sándor.

2.1. KVANTITATÍV KUTATÁSI FOLYAMATOK

A HÉTFA Kutatóintézet által végzett kvantitatív adatgyűjtés és -elemzés során fontos szerepet kapott a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő által a Programhoz kapcsolódó, online közzétett döntési listákból épített támogatási adatbázis. A döntési listák támogatási területenként tartalmazzák a nyertes szervezetek pályázati azonosítóját, nevét és az elnyert támogatási összeget. Jellemzően, de nem minden év esetén elérhető a szervezet székhelyének földrajzi azonosítója (megye, település) is. Az adatokat a kutatók számos körben tisztították, mert évenként és támogatási területenként más és más adattartalommal, tagolással vagy akár helyesírással tartalmazzák az információkat. Ennek az adatbázisnak a segítségével vizsgálták a támogatások időbeli és területi eloszlását. A Jelentés készítésének pillanatában az adatbázis 14 121 pályázatról tartalmaz információt.

Emellett a kutatók adatokat gyűjtöttek a támogatott szervezetek közösségimédia-jelenlétének vizsgálatához. Ez a módszer azt tette lehetővé, hogy feltárják, a támogatott szervezetek milyen mértékben és milyen felületeken találhatóak meg az interneten – ami fontos információval szolgálhat mind a Programmal kapcsolatos kommunikációs tevékenységek, mind pedig a monitoring és ellenőrzés számára.

2024 nyarán⁶ a CSSP kedvezményezettjei körében online kérdőív vizsgálat zajlott, amelynek célcsoportját a 2023. évi nyílt pályázatban nyertes pályázók alkották. A kérdőívet célzottan 1708 szervezet kapta meg, összesen 778 válaszadó töltötte ki teljes egészében, illetve összesen 832 esetben jutottak el a válaszadók legalább a kérdőív kétharmadáig. Bár a mintavétel nem tekinthető valószínűségi mintavételnek, a nagyarányú kitöltés miatt 95%-os szignifikanciaszinten $\pm 3\%$ -os hibahatárt eredményez a kapott eredményeknél. A kérdőíves minta reprezentativitása a támogatási adatbázisban is szereplő két jellemző szerint vizsgálható: a működési ország alapján, illetve aszerint, hogy milyen tevékenységi területeken aktívak a szervezetek. Az 1. táblázatban bemutatott adatok alapján a válaszadó szervezetek döntő többsége elsődlegesen Magyarországon működik (70%), a második legnagyobb csoport a Románia területén működő kitöltőké (15%), majd a Szerbiából (8%) és a Szlovákiából (4%) érkező szervezetek következnek. A Szlovéniában, Horvátországban és Ukrajnában működő kitöltő szervezetek száma ennél alacsonyabb a válaszadók között.

A szakértők a támogatási adatbázisban 3768 különböző pályázó szervezetet azonosítottak⁷. Ezek országok közötti eloszlása szerepel a 1. táblázat utolsó két oszlopában. Alig látható a két eloszlás közötti különbség, statisztikailag pedig a két eloszlás nem különbözik egymástól.

⁶ 2024.06.08. és 2024.07.16. között

⁷ Megegyezőnek tekintettek két szervezetet, ha a nevük és a működési országuk megegyezik egymással.

1. táblázat

Minta reprezentativitása a szervezet elsődleges működési helye (ország) szerint

	Kérdőíves minta		Összes pályázó szervezet	
	gyakoriság	arány (%)	gyakoriság	arány (%)
Magyarország	581	69,83	2547	67,6
Románia	128	15,38	634	16,83
Szlovákia	35	4,21	133	3,53
Szlovénia	2	0,24	31	0,82
Horvátország	3	0,36	36	0,96
Ukrajna	13	1,56	91	2,42
Szerbia	67	8,05	281	7,46
Egyéb	3	0,36	15	0,41
Összesen	832		3768⁸	

A kérdőív rákérdezett arra is, hogy a válaszadó szervezetek milyen népművészeti területen aktívak. A válaszadók a tánc, néptánc, népzenei együttes, zeneoktatás, tárgyalás területei közül tudták kiválasztani a rájuk jellemzőket, akár több választ is megjelölve. A válaszadók valamivel több mint fele (55%) csak egy jellemző területet jelölt meg, 26%-a kettőt, 13%-a hármat, a többi szervezet (6%) ennél többet.

A válaszadó szervezetek a néptánc területtel foglalkoztak a legnagyobb arányban, a kitöltők 60%-a aktív ezen a területen (akár más területek mellett). A válaszadók 32%-át érintette a tánc terület, míg szinte ugyanekkora arányban, 31%-uk a népzene területét említette. A zeneoktatás 23%-ukat, míg a tárgyalás 18%-ukat jellemezte. A válaszadók 16%-a a felsoroltakon kívüli tevékenységet is megjelölt, ide sorolhatók azok, akik általános művelődésszervezéssel, színházzal, örökségvédelemmel vagy néphagyomány fókuszú iskolai tevékenységgel foglalkoznak (L. 2. táblázat).

A támogatási adatbázisban azonosított 3768 szervezet esetében is vizsgálható, hogy milyen szakterületeken pályáztak (a kutatócsoport tagjai itt azzal a feltételezéssel éltek, hogy a pályázók a fő tevékenységeik szerint nyújtottak be pályázatokat). Ennek gyakorisága és az összes szervezeten belüli arányai szerepelnek a 2. táblázat utolsó két oszlopában. Bár az arányok kis mértékben eltérnek a minta és az összes pályázó szervezet között, a két eloszlás statisztikailag (95% szignifikancia szinten) mégsem tekinthető egymástól különbözőnek.⁹

⁸ Összes pályázó szervezet száma (támogatásban részesült és támogatásban nem részesült szervezetek).

⁹ Az eloszlások összehasonlításakor az „Egyéb” kategóriát kihagytuk, mivel más jelentéssel bír a kérdőívre válaszolók (pl. színház, örökségvédelem) és a támogatott sokaság körében (elsősorban intézményi pályázatok).

2. táblázat

Minta reprezentativitása tevékenységcsoportok szerint¹⁰

Szakterület	Kérdőíves minta		Összes pályázó szervezet	
	gyakoriság	arány (%)	gyakoriság	arány (%)
Néptánc	501	60,2	1868	49,6
Tánc	265	31,9	988	26,2
Népzene	256	30,8	1188	31,5
Zeneoktatás	192	23,1	652	17,3
Tárgyalás	149	17,9	575	15,3
Egyéb	130	15,6	43	1,1
Összesen	832		3768	

2.2.

KVALITATÍV KUTATÁSI FOLYAMATOK

A bemutatott kvantitatív folyamatokhoz szervesen kapcsolódva a HÉTFA Kutatóintézet szakemberei elkészítettek 7 db félig strukturált interjút is. Az interjúalanyok a Program kialakításában és működésében meghatározó szerepet betöltő ágazati szakértők és döntéshozók voltak, akiknek visszajelzései és javaslatai alapvetően hozzájárultak a CSSP hatás-útvonalának feltérképezéséhez.

A Revival Kutatóműhely által megkezdett kvalitatív kutatómunka első periódusában a CSSP monitoringrendszerének kialakítása céljából a Kutatóműhely tagjai Magyarország mind a 19 megyéjében, összesen 37 db félig strukturált interjút készítettek online, személyes és telefonos formában. Ezek szolgálnak az itt bemutatott elemzések alapjául.

Módszertani szempontból a félig strukturált interjúk alkalmasak voltak arra, hogy a kutatók kérdéseiket szabadon, a beszélgetés témái mentén alakítsák. A célcsoport kiválasztása egyrészt a Hagyományok Háza javaslatai alapján, másrészt a Revival Kutatóműhely munkatársainak szakmai szempontrendszer szerint történt.

¹⁰ Mivel egy szervezet egyszerre több területen is aktív lehet, ezért az arányoszlopok összegének nem kell 100 százaléknak lennie.

A Kutatóműhely a mintavételkor a CSSP-ben a kezdetektől, tehát 2017-től pályázó szervezetek¹¹ mellett az új belépőket, a nyertes pályázókat,¹² a nemzetiségi szervezeteket és olyan csoportokat is megcélzott, melyek két-három alkalommal is sikertelenül pályáztak. Mintájukban a pályázatban található altémáknak megfelelően a népzene, zeneoktatás, tánc, tánc- és tárgyalgó csoportok is megjelennek. A kiválasztásnál a regionális hatókörűség mellett a több pályázati altémában való érintettség mintába emelése is célként jelent meg. Egyaránt megszólították a nagyobb pályázati összeget elnyert „nagyokat”, valamint a nem mindig nyert „kicsiket” is.¹³ A többes mintavételi szempontrendszer kialakítása ellenére a kvalitatív kutatás ezen szakasza nem tekinthető reprezentatívnak, mivel a kerek nem tették lehetővé a Kárpát-medence egészét lefedő munkát, így a határon túli pályázók véleményeinek vizsgálatát. A kutatómunka során a Magyarországon bejegyzett 37 kiválasztott szervezet vezetőit, oszlopos tagjait, a csoport munkájára érdemben rálátó művészeti vezetőit, program-szervezőit, illetve a pályázatokat író szakembereit kérdezték meg.

Az első néhány interjú világossá tette, hogy a pályázó szervezetek diverzitása (tevékenységük, altémáik alapján) az előzetesen kialakított kérdéssor nagyon rugalmas alkalmazását követelte.¹⁴ Részben a szűkre szabott időkeretek, részben az előre (nem a Kutatócsoport által) kijelölt kérdések miatt a klasszikus antropológiai kutatás módszerét a szakértők nem, vagy csak nagyon kis mértékben tudták alkalmazni.¹⁵ Nem minden esetben nyílt lehetőség antropológiai terepmunka megvalósítására (több alkalommal hosszabb beszélgetéseket folytatni, tágabb kontextusokat feltárni közösen a beszélgetőpartnerek segítségével).¹⁶

A kvalitatív kutatási folyamat az első szakaszban meghatározott fókuszok mellett a revival népművészeti terület feltérképezésére összpontosított. Habár a kezdeti fázisban nem valósulhatott meg a még rétegzetesebb vizsgálódás, a lezajlott munka mégis lehetőséget biztosított arra, hogy a közegben azonosítsa azon további témákat, amelyek a későbbi kutatások során kifejtést vagy további elemzést igényelnek.

11 A megkeresett és interjút vállaló pályázók különböző szervezeti formákba sorolhatók, mint például egyesület, alapítvány, táncegyüttes, intézmény vagy műhely. A kutatás során az anonimitás biztosítása érdekében az interjúkra való hivatkozáskor a kutatók a „csoport”, „szervezet” vagy „pályázó” kifejezést használták, lábjegyzetben utalva a szervezet méretére, de azonosíthatóságot elkerülve. Ha egy szervezeten belül két főt kérdeztek meg, az interjúalanyokat a pályázati kategória után számmal jelölték (pl. interjúalany1). Kétfős interjú akkor történt, ha a pályázati munka megoszlik, vagy ha egyik interjúalany aktívabb szerepet vállalt a pályázat írásában. Egy esetben ugyanazon személyrel két részletben készült interjú, amit a lábjegyzetben és a forrásjegyzékben két dátummal jelöltek, vesszővel elválasztva.

12 Nyerteseken az elmúlt három vagy öt évben indult és minden évben pályázati támogatást elnyert szervezetek értendőek (2024-hez viszonyítva).

13 A kis és nagy szervezetek elkülönítése egyrészt a szervezetek saját önbesorolása alapján történt, másrészt kis szervezeteknek tekinthetők azok a kb. 50 fő alatti pályázók, amelyeket létszám és/vagy területi (falu, város) besorolás alapján különülnek el az 50 fő feletti, jellemzően városban működő, nemcsak helyi, hanem megyei szintű pályázatok lebonyolítását és megvalósítását végző, mindezek alapján tehát nagyként definiálható szervezetektől.

14 A Kutatóműhely a kérdéssort a HÉTFA Kutatóintézet által küldött kérdések alapján dolgozta ki, és azt a szervezet jellegéhez, a beadott pályázatokhoz (pl. tárgyalgó, táncegyüttesek stb.) adaptálta az interjúk során.

15 A kutatómunka 2024. év elején kezdődött el, ekkor – még a teljes pályázói lista hiányában – olyan eseményeken végeztek terepmunkát és kezdték meg az előzetes kapcsolatfelvételt a szakértők, ahol a CSSP támogatásával hirdettek táncszínházat (elsősorban a Dél-Alföldön és Közép-Dunántúlon).

16 Kisdi Barbara (kulturális antropológus) megfogalmazásában „[a]mikor az antropológus terepmunkát végez, gyakran olyan kérdéseket tesz fel adatközlőinek – rendszerint strukturálatlan interjú során –, amelyek engedik kibontakozni magát az interjúalanyt, segítik abban, hogy saját nyelvezetét, gondolatmenetét, saját hangsúlyait kövesse, így téve megismerhetővé a teljes gondolati struktúrát. Ez a módszer kognitív megközelítésű. A továbbiakban az interjúalany saját fogalmait felhasználva a kutató pontosító kérdéseket tehet fel, s a válaszok belső struktúrájának elemzése során feltárja azoknak a kifejezéseknek a jelentéseit (vagy inkább jelentésrétegeit), amelyekkel az interjúalany a világot leírja.” (Kisdi 2012: 39.)

3

A népművészeti terület jellemzése a Csoóri Sándor Program támogatási adatai alapján (2017–2023)

KÉSZÍTETTE: **Bognár Gergely**
Herczeg Bálint
Hont Angéla

HIVATKOZÁSJEGYZÉK

Apjok Vivien – Kohut-Ferki Julianna – Korom Alexandra – Székely Anna – Varga Sándor
2024 Esettanulmányok és összefoglaló munkajelentés a Csoóri Sándor Alap monitoring rendszeréhez végzett kutatómunkáról a Hagyományok Háza megbízásából

Appadurai, Arjun

1996 *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. University of Minnesota Press.

Balogh Balázs – Fülemlé Ágnes

2008 *Cultural Alternatives, Youth and Grassroots Resistance in Socialist Hungary – The Folk Dance and Music Revival*. *Hungarian Studies* 22 (1-2): 43–62.

DOI: <https://doi.org/10.1556/HStud.22.2008.1-2.4>.

Barta Tamás

2014 *Magyar néptáncmozgalom a korai időkben: Társadalmi ideológia vagy nemzeti művészet? Eszmélet*. 141–66.

Benedict, Ruth Fulton

1934 *Patterns of Culture*. Houghton: Mifflin Company.

Beszprémy Katalin (szerk.)

2013 *Mesterségem címere – a használható hagyomány, a népi kézművesség stratégiája I-IV*. <https://nesz.hu/nesz/nepi-kezmuves-strategia/>

Bhabha, Homi K

1994 *The Location of Culture*. Routledge

Bolvári-Takács Gábor

2011 *A Magyar Táncművészeti Főiskola képzési szerkezete és történeti forrásai (1950–2010)*. *Táncstudományi Közlemények*, 3 (1). pp. 4–19. https://real.mtak.hu/21382/1/MTF_kepzesi_szerk_es_forrasai_1950_2010_u_194754.780625.pdf

2022 *A táncpedagógus-képzés állami szabályozásának története*. *Tánc és Nevelés. Dance and Education*. 3(2), 39–63. DOI: <https://doi.org/10.46819/TN.3.2.39-63>.

Brum Kagyerják Patricia Alejandra

2023 *A magyar néptánc jövőképe a diaszpórában. Néptáncoktatás-módszertani munkaterv az uruguayi Tündérgert Néptáncgyűttes számára*. *Tánc és Nevelés. Dance and Education*. 4(2), 91–111. DOI: <https://doi.org/10.46819/TN.4.2.91-111>.

Cseh Fruzsina

2021 *A tárgyalkotó népművészet mint a természetesség allegóriája a nomád nemzedékben*. *Magyar Művészet* 9 (1): 36–42.

Csonka-Takács Eszter – Havay Viktória (szerk.)

2011 *A tánc ház módszer mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje / The Táncház Method: A Hungarian Model for the Transmission of Intangible Cultural Heritage*. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum. <https://szellemikulturali-sorokseg.hu/doks/Tanchaz-method.pdf>.

Diószegi László

2014 *A magyar néptánc történelmi pillanatai. A Gyöngyösbokrétától a Táncházig*. *Magyar Művészet* 2 (3–4): 50–62.

Dóka Krisztina

2011 *A magyar táncfolklor átalakulása (1896–1945)*. Doktori disszertáció, Budapest. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/44963>.

Dreisziger Kálmán

2011 *Az észak-amerikai magyar táncmozgalom története és jelene*. In Diószegi László – Juhász Katalin (szerk.): *Hagyomány – Örökség – Közkelet – A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében*. Budapest: Teleki László Alapítvány. 309–314

Énekes András Előd – Szabó Dóra

2023 *Grassroots Organisation and State Dependence in the relationship between Amateur Folk Dance Ensembles in the Carpathian Basin*. In *Régió és Oktatás XV. Civilek és kormányok = Citizens and Governments*. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. 108–115. <https://mek.oszk.hu/25600/25664/25664.pdf#page=111>.

Fábri István – Füleki Katalin

2006 A táncházak közönsége: szociológiai jellemzők, értékek, életmód. In Sándor Ildikó (szerk.): A betonon is kinő a fű. Tanulmányok a táncházmozgalomról. Budapest: Hagyományok Háza. 41–67.

Fülemile Ágnes

2018 Népművészeti örökség és hagyományörzés Magyarországon. Kéz/Mű/Remek Nemzeti Szalon 2018 Népművészet. Hand/Craft/Art National Salon 2018 – Folk Art. https://nepmuveszet.nemzeti-szalon.hu/tanulmanyok/orokseg_es_hagyomanyorzes.php.

Fülemile Ágnes – Gombosi Beatrix

2015 Örökség és újítás. Magyar Múzeumok Online. A Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület internetes folyóirata. <http://archiv.magyar-muzeumok.hu/kiallitas/2723-orokseg-es-ujitas>.

Halmos Béla

2006 A táncházmozgalomról. In Sándor Ildikó (szerk.): Betonon is kinő a fű. Tanulmányok a táncházmozgalom történetéből. Budapest: Hagyományok Háza. 7–22.

Halmos Béla – Hoppál Mihály – Halák Emese (szerk.)

2012 „Meg kell a búzáknak érni.” A magyar táncházmozgalom 40 éve. Budapest: Európai Folklór Intézet.

Jávorszky Béla Szilárd

2013 A magyar folk története. Budapest: Kossuth Kiadó, Hagyományok Háza.

Juhász Katalin

2020 Néprajzi kutatások hasznosulása a néptánc és népzenei folklorizmus tevékenységekben. In Cseh Fruzsina, Mészáros Csaba, Borsos Balázs (szerk.): Számvetés és tervezés: A néprajztudomány helyzete és jövője a 21. században. BTK Néprajztudományi Intézet (ELKH) – L'Harmattan Kiadó. 145–182.

Keszeg Vilmos

2018 Keresztútzben a népi kultúra: interpretációs és kontextualizáló kísérletek. In Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): A néprajzi örökség új kontextusai. Funkció, használat, értelmezés. Kriza Könyvek. Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság. 29–77. http://kjnt.ro/szovegtar/tanulmany/KKonyvek_43_2018_JAZs-VA_szerk_A-neprajzi-orokseg_02_KeszegV.

Kisimre Árpád

2011 Hagyományörzés és színpadi néptáncművészet a Vajdaságban. In Diószegi László – Juhász Katalin (szerk.): Hagyomány – Örökség – Közkultúra – A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében. Budapest: Teleki László Alapítvány. 321–324.

Kodály Zoltán

1964 Visszatekintés I. Budapest: Zeneműkiadó. 156.

Kovács Dezső

2002 Falusi turizmus. Az átalakuló mezőgazdaság és a vidék gazdaságának egyik diverzifikációs lehetősége Magyarországon. Doktori disszertáció. Gödöllő: Szent István Egyetem.

Kovács Henrik

2021 A néptánc társadalmi funkcióváltozásai. A néptánc szerepének vizsgálata a 20–21. század revival közegében. Debrecen: Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék, MTA-DE Néprajzi Kutatócsoport. https://neprajz.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/kovacs_henrik.pdf.

Kósa László

1974 A népi kultúra új hulláma. Tiszatáj 28 (9): 38–45.

Könczei Csongor

2014 A 35 éves erdélyi táncház rövid történeti áttekintése. In Könczei Csongor (szerk.): Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón II. Kolozsvár: Nemzeti Kisebbségkutató Intézet. 181–190.

2022 A romániai magyar néptáncmozgalom története. Kolozsvár: Romániai Magyar Néptánc Egyesület.

Körtvélyes Géza

1980 A néptánc türelmes. Valóság 1980. február, XXIII. évfolyam (2. szám): 65–69.

Kövágó Zsuzsa – Kövágó Sarolta

2015 A magyar amatőr néptáncmozgalom története a kezdetektől 1948-ig. Budapest: Magyar Táncművészeti Főiskola. http://mte.eu/wp-content/uploads/2020/03/K%C5%91v%C3%A1g%C3%B3-K%C5%91v%C3%A1g%C3%B3_A-magyar-amat%C5%91r-n%C3%A9pt%C3%A1ncmozgalom-t%C3%B6rt%C3%A9nete.pdf.

Kristóf Luca

2021 Kultúrútsaták. Kulturális elit és politika a mai Magyarországon. Gondolat Kiadó – Társadalomtudományi Kutatóközpont. Budapest

Kunej, Rebeka

2023 Spaces of Folk Dancing Beyond the (Slovene) Folklore Ensemble Stage. Národopisná revue, Strážnice: Ústav, 33, 1, 43–52.

Magyar Judit

1978 Beszámoló a néptáncoktatók tanfolyamáról. Nyelvünk és kultúránk. 31. 63–66.

Magyar Kálmán

1978a A magyar néptánc Amerikában. Nyelvünk és kultúránk. 32. 64–69.

1978b A New York-i Hungária Táncgyűttes magyarországi élményeiről. Nyelvünk és kultúránk. 31. 67–69.

Marót Károly

1945 Survival és revival. Ethnographia LVI. (1-4.): 1–9.

Martin György

1981 Szász János: Beszélgetés Martin Györggyel az új folklórhullám és néptáncmozgalom előzményeiről. Kultúra és Közösség. 1981/4. 42–53.

Miller, Daniel – Slater, Don

2000 The Internet: An Ethnographic Approach. Routledge

Morvay Judit

1982 Család. Magyar Néprajzi Kislexikon. Budapest. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/cs-72291/csalad-7229A/>.

Pálfi Csaba

1970 A Gyöngyösbokréta története. Táncstudományi Tanulmányok. 1969–1970. Magyar Táncművészek Szövetsége Tudományos Tagozata, Budapest. 115–161.

Pettan, Svanibor

2010 Dance House: European Models of Folk Music and Dance Revival in Urban Settings. Journal of Urban Culture Research. 1: 128–135.

Quigley, Colin

1998 Táncház: Networked Socio-Aesthetic Communities in the Post-Modern Global Cultural Environment. ECTC Bulletin. 4. 33–35.

Richtarsik Mihály

2011 A felvidéki néptáncmozgalom változásai az utóbbi húsz évben. In Diószegi László – Juhász Katalin (szerk.): Hagyomány – Örökség – Közkultúra – A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében. Budapest: Teleki László Alapítvány. 315–320.

Richter Pál

2017 Tíz éves a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzenei képzése. folkMAGazin 24 (6): 4–6. https://real.mtak.hu/72337/1/10eves_a_nepzenetsz_folkmagazin.pdf.

Ronström, Owe

1998 Revival in Retrospect. The folk music and folk dance revival, In ECTC Bulletin, 1998. 39–42.

Pásztor Andrea

2019 Negyven éve alakult meg a Magyarlukafai Néprajzi Műhely. Honismeret 47 (6.): 54–60.

Sági Mária

1977 Táncház a Kassákban. Kultúra és Közösség, 3. 105–115.

1978 A táncház. Valóság 21 (5): 68–76.

Sándor Ildikó

2006 Zene és tánc úgy, mint Széken. In Sándor Ildikó (szerk.): Betonon is kinő a fű. Tanulmányok a táncházmozgalom történetéből. Budapest: Hagyományok Háza. 23–40.

2023 The Folk Art Revival and Applied Ethnography in the Hungarian Heritage House. Acta Ethnographica Hungarica, 343–355. <https://akjournals.com/view/journals/022/66/2/article-p343.xml>.

Siklós László

2006 Táncház. Hagyományok Háza, Timp Kiadó.

Stavělová, Daniela – Buckland, Theresa Jill

2018 Preface. In Folklore Revival Movements in Europe post 1950: Shifting Contexts and Perspectives. Prague: Institute of Ethnology of the Czech Academy of Sciences. 7–17.

Szabó Szandra Zsuzsanna

2024 Az „autentikus népi magyar” identitás konstrukciói a táncházmozgalomhoz kapcsolódó fiatalok körében. Doktori disszertáció, Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar.

Székely Anna

2021 #legényesezzotthon: A magyar néptáncos közösség a koronavírus-járvány idején. Tabula Online 22 (1). DOI: <https://doi.org/10.54742/tabula.2021.1.03>.

2024a Közösség és autenticitás: a kortárs magyar néptáncos revival mozgalom vizsgálata. Doktori disszertáció, Szeged: Szegedi Tudományegyetem.

2024b A táncházmozgalom és a hagyományos népi kultúra találkozása. In Korom Alexandra – Székely Anna (szerk.): Táncutató Doktoranduszok IV. Országos Konferenciája, Hagyományok Háza, Budapest, 2022. október 14. Etnokoreológiai Szemle, II. Budapest: Magyar Etnokoreológiai Társaság. 44–55. <https://etnokoreologia.hu/wp-content/uploads/2024/07/etnokoreologiai-szemle-2-tdok-online-1.pdf>.

Szőnyi Eszter – Szőőr-Fülöp Luca – Koltai Luca – Jakab Gábor – Szabó Tamás – Barta Regina

2024a A Csoóri Sándor Program Hatásvizsgálata - Előzetes Gyorsjelentés, Hétfá Kutatóintézet

2024b A Csoóri Sándor Program Hatásvizsgálata – Zárójelentés, Hétfá Kutatóintézet

Takács Gergely

2016 A néptáncos revival mozgalom szerepe napjaink városi szabadidőkultúrájának alakításában Szegeden – egy táncgyüttes példája. Móra Akadémia, 3:216–29. http://acta.bibl.u-szeged.hu/47758/1/moraakademia_003_216-229.pdf.

Varga Sándor

2023 Változások egy mezősi falu tradicionális tánc kultúrájában. Budapest, Magyarország, Kolozsvár, Románia: Hagyományok Háza, Kriza János Néprajzi Társaság (KJNT). <https://real.mtak.hu/181937/>.

Vestheim, Geir

2012 Cultural policy-making: negotiations in an overlapping zone between culture, politics and money. International Journal of Cultural Policy. 18 (5). 530–544.

Zelnik József

2012 Negyven év után. Budapest: Magyar Művészeti Akadémia.

INTERNETES FORRÁSOK**EMET****2024 Csoóri Sándor Alap pályázati kiírás**

https://emet.gov.hu/app/uploads/2024/04/Csoori-Sandor-Alap-2024-_nyilt-palyazati-kiiras.pdf.

2023 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2023/>

2022 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2022-palyazati-felhivasok/>

2021 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2021/>

2020 https://emet.gov.hu/app/uploads/2020/09/cssp_nepzene_2020_palyazati_kiiras.pdf

2018 https://static.allin-hungary.eu/uploads/a3_2018-03-29-10-31-44_HMzqhS6jCv.pdf

EMET**2024 Csoóri Sándor Alap döntési lista**

<https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2017-3/>

2023 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2023/>

2022 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2022-evi-dontesi-lista/>

2021 <https://emet.gov.hu/dontesi-listak-csoori-sandor-program-2021/>

2020 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2020-evi-nyilt-palyazati-felhivasok/>

2019 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2019/>

2018 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-alap-2018-2/>

2017 <https://emet.gov.hu/csoori-sandor-program-2017-3/>

Hagyományok Háza

2022 A táncházmozgalom forrásvidéke – Lelkes Lajos és Stoller Antal Huba, beszélgetést vezette Sándor Ildikó. Szabadegyetem-beszélgetés a Hagyományok Háza Folkudvarában <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/node/7973>.

Wikipédia

2024 Vámosi János. https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=V%C3%A1mosi_J%C3%A1nos&oldid=27175395.

2017. évi LXXXVI. törvény a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény módosításáról https://jogkodesz.hu/jsz/2017_86_torveny_1084481

2017. évi C. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1700100.tv>

50 millió a Fonó felújítására, indul a Csoóri Sándor Program sajtóhír

<https://2015-2019.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/kulturaert-felelos-allamtitkarsag/hirek/50-millio-a-fono-felujitasara-indul-a-csoori-sandor-program>

Az internetes oldalak utolsó letöltési ideje: 2025. március 17.

Kiadja:
Hagyományok Háza
1011 Budapest, Corvin tér 8.
www.hagyomanyokhaza.hu

Felelős kiadó: Both Miklós, a Hagyományok Háza főigazgatója
Felelős szerkesztő: Hont Angéla | Süveges Antal Pál

Tipográfia, nyomdai előkészítés: Salt Communications Kft.
Nyomdai munkák: PremiumPack Kft.

ISSN 3058-1370